

Folketingets Finansudvalg

Bilag

Journalnummer
46.H.7-3-149.

Kontor
HUM

6. marts 2007

- a. Udenrigsministeriet anmoder i nærværende skrivelse om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansåret 2007 afgives tilsagn på 45 mio. kr. til Dansk Flygtningehjælp (DFH) til genopbygning af bæredygtige levevilkår og beskyttelse af befolkningens rettigheder i Somalia.

Forslaget medfører ikke merudgifter i finansåret.

- b. **Baggrund**
Danmark har siden 1997 ydet bistand til Somalia. Den samlede bilaterale bistand beløber sig til mere end 150 mio. kr., hvortil kommer anden bistand gennem FN-organisationer og danske private organisationer. DFH har således tidligere modtaget ca. 90 mio. kr. til indsatser primært i Somaliland. Indenfor rammerne af den overordnede fattigdomsorientering har bistanden til Somalia fokuseret på at muliggøre tilbagevenden af flygtninge og internt fordrevne gennem forbedrede levevilkår i de områder, hvortil de vender tilbage.

Somaliland i det nordvestlige Somalia har i særlig grad været genstand for den dansk finansierede indsats. Det skyldes primært, at Somaliland dels har etableret et – om end spinkelt – regeringsapparat, og at mange flygtninge er vendt tilbage dertil. FN anslår, at mere end en million flygtninge er vendt tilbage til Somalia i løbet af de sidste ti år. Hovedparten af disse er vendt tilbage til Somaliland og Puntland i det nordøstlige Somalia. Samtidig præges hele Somalia – i særdeleshed de større byer – af et betydeligt antal internt fordrevne. Det anslås, at mere end 400.000 somaliere lever i internt eksil. Både i Somaliland og Puntland er det ikke usædvanligt, at hele landsbyer udelukkende er sammensat af internt fordrevne og tilbagevendende flygtninge.

På trods af den relativt positive udvikling i både Somaliland og Puntland fortsætter somaliere med at flygte i stort antal. På Afrikas Horn er somalierne fortsat den mest migrerende befolkningsgruppe, og somaliske flygtninge tiltrækker sig særlig opmærksomhed i hele regionen, herunder på den Arabiske Halvø. Der er fortsat også et stort behov for at sikre, at

tilbagevendende flygtninge reintegreres på bæredygtig vis for dermed at bidrage til at gøre tilværelsen i Somalia mere attraktiv end en tilværelse som illegal immigrant.

Programbeskrivelse

DFHs program bygger på erfaringer indhentet i Somaliland siden 1997 og i Puntland siden 2005. Programmets overordnede formål er at bidrage til at sikre et bæredygtigt livsgrundlag for tilbagevendende flygtninge, internt fordrevne og værtssamfund i Somaliland og Puntland. DFH arbejder tæt sammen med FN-organisationer og andre humanitære organisationer. Programmet indeholder tre komponenter:

1. Hurtige indsatser til fordel for tilbagevendende flygtninge og internt fordrevne i byområder, der er under pres som resultat af betydelig befolkningstilvækst. Under denne komponent vil DFH støtte hurtig rehabilitering af bl.a. vandforsyning, latriner, klinikker og skoler. Endvidere indgår støtte til at skabe et bæredygtigt livsgrundlag, primært gennem mikrokreditter til etablering af små forretninger. Endelig vil det være muligt for DFH at reagere hurtigt i tilfælde af natur- eller menneskeskabte katastrofer så som tørke, oversvømmelser og lokale konflikter. Interventioner under denne komponent vil være relativt kortsigtede og fokusere på umiddelbart at imødegå følgerne af nødsituationer.
2. Mere langsigtede indsatser, der sigter på at forbedre livsvilkårene i lokalområder, hvor der er mange tilbagevendende flygtninge, eller hvor potentialet for tilbagevenden er betydeligt. Formålet er at forbedre livsgrundlaget og tilbyde sociale ydelser som f.eks. skolegang. Under denne komponent vil DFH støtte opbygning af økonomisk og institutionel kapacitet i landdistrikter og således tilbyde et alternativ til en tilværelse som daglejer i byernes slumområder.
3. Konfliktforebyggende indsatser, der støtter integrering af elementer af international humanitær lov i traditionel retspraksis. Formålet er at bidrage til at forbedre lokal praksis i forbindelse med konfliktløsning og beskyttelse af sårbare grupper, herunder især at påvirke traditionelle ledere til at inddrage centrale menneskerettigheder i udøvelsen af traditionel retspraksis.

Budget

Det samlede budget andrager 45 mio. kr. Heraf 5 pct. i administrationsbidrag til DFH.

Tilsagnet vil blive afholdt med 45 mio. kr. under § 06.39.02.12. Bistand til flygtninge og internt fordrevne i nærområder.

Væsentlige risikoelementer

Situationen i Somaliland og Puntland vurderes at være inde i en positiv udvikling. Men sikkerhedssituationen over hele Somalia er fortsat skrøbelig og uforudsigelig. Gennemførelse af DFHs program kan bidrage til lokalt at stabilisere situationen, mens den overordnede sikkerhedssituation er afhængig af faktorer, der ligger udenfor programmets indflydelse, og som

potentielt vil kunne forsinke og i værste fald forhindre gennemførelsen af programmet eller dele heraf. Radikale islamiske grupper udgør i et vist omfang en trussel mod internationale udviklingsarbejdere i Somalia, ligesom regionalt støttede krigshandlinger i Somalia truer stabiliteten i hele regionen. Det bør ikke overses, at der består en risiko for, at usikkerhed og ustabilitet spredes til Somaliland og Puntland.

- c. Sagen forelægges Finansudvalget, da der er tale om en rammebevilling, hvor totaludgiften overstiger 30 mio. kr.

- e. Under henvisning til ovenstående anmoder Udenrigsministeriet om Finansudvalgets tilslutning til, at der i 2007 afgives tilsagn på 45 mio. kr. til Dansk Flygtningehjælp (DFH) til genopbygning af bæredygtige levevilkår og beskyttelse af befolkningens rettigheder i Somalia.

Tilsagnet vil blive afholdt af det beløb, som på finansloven 2007 stilles til rådighed for udviklingslandene under § 06.39.02. Ekstraordinære humanitære bidrag og Internationalt Humanitært Beredskab.

- f. Finansministeriets tilslutning foreligger.